

Welkom en openingswoord

We zijn hier aanwezig in de naam van de Vader, de zoon, de Heilige Geest. Amen.

Welkom op deze eerste zondag in de veertigdagentijd. Het is fijn om bij elkaar te zijn. Want het is een tijd van verwarring en ontreddeering. Al langere tijd worden we geconfronteerd met mondiale problemen (klimaat, geweld, pandemie), en nu overvallen door een oorlog in Oekraïne. Dichtbij. We branden deze kaars om in gedachten te zijn bij de slachtoffers en burgers in Oekraïne, maar ook elders in de wereld, bij mensen die kracht vinden om door te gaan, ondanks dat ze van familie en gezin worden gescheiden. We branden het licht als teken van hoop. Hoop dat de kille kanten uit de wereld verdreven worden.

We zongen in het openingslied "Hoort hoe God met mensen omgaat", hoe Hij hen doet leven "onbedreigd en zorgeloos". Misschien had u het ook, de gedachte: dat klopt toch niet, nu, in deze tijd. Onbedreigd en zorgeloos: we hoeven de televisie maar aan te zetten en het tegendeel dient zich aan. Maar er staat ook dat de mens God ter harte gaat, en Zijn dienaar zond, Jezus. En met hem zijn leerlingen: wij en velen met ons, met liefde als wapen.

Een nieuwe vastentijd is begonnen. De tijd om stil te staan bij wat belangrijk is in het leven, het leven dat tegenwoordig complex is. Een tijd die gekoppeld wordt aan de woestijn, een plaats waar je weerstand moet bieden aan verlangens, iets van jezelf offert. Het is een tijd van halthouden en opnieuw vraagtekens zetten bij 'de gewone gang van zaken'. En nodigt God ons uit om stil te staan bij de kern van ons geloof. President Zelensky had het over die kern van geloven in zijn toespraak voor het Europarlement: "bewijs dat jullie met ons zijn, dan zal het leven winnen van de dood, en het licht van de duisternis". Het is een Paasboodschap.

Maken we het een moment stil in onszelf, overdenken we waar we zelf onrecht te herstellen hebben, en anderen nabij kunnen komen.

Overweging

Deuteronomium 26: 4-10, Lucas 4: 1-13

Jezus heeft zich door Johannes laten dopen in de Jordaan. Bij wijze van spreken nog druipend nat van de doop wordt hij naar de woestijn geleid. Hij voelt zich door God geroepen en maakt een welbewuste keuze voor een nieuwe richting

in zijn leven. Veertig dagen wordt hij op de proef gesteld om Gods opdracht tot zijn opdracht te maken. Veertig dagen is hij alleen. Een tijd waarin de duivel hem gezelschap houdt en hem probeert af te leiden van de die opdracht. Om gehoor te kunnen geven aan die opdracht, moet hij zichzelf terugtrekken en bevragen. Laten we het een tijd van 'onderbreking' noemen.

Voor Jezus worden die dagen in de woestijn ongetwijfeld gekenmerkt door een strijd in hemzelf. We kennen dat ook: een confrontatie met jezelf, met het goede en het kwade in jezelf. En nu ook volop in het nieuws: het goede en het kwade om ons heen. En dat laat niet onberoerd. Jezus weet dat zijn opdracht een radicale ommekeer betekent in zijn leven. Het betekent niet in de greep zijn van macht, rijkdom, superioriteit. Wel aansluiten bij mensen bij wie het niet goed zit in hun leven. Mensen inspireren de weg van nederigheid te gaan en zelfbeheersing.

Zijn overtuigd zijn blijkt uit zijn reactie (uit het O.T.) op de verleidingen van 'de duivel': wat er ook op me afkomt, hoe moeilijk het ook zal zijn, het is Gods woord dat telt, het is God naar wie ik mij richt, het is God die ik dien. Door te aanvaarden dat het moeilijk zal zijn, is er iets IN Jezus veranderd, en kan hij gehoor geven aan zijn roeping. We zien dat eigenlijk ook in de eerste lezing: Mozes heeft zijn volk gedurende 40 jaar moeilijke jaren naar het beloofde land geleid. Zonder opgeven. En bij het binnengaan richt hij zich opnieuw tot God en draagt de eerste vruchten van de oogst aan Hem op.

Voor ons is de veertigdagentijd ook een tijd van onderbreking. Het is een tijd van inkeer en reflectie. Niet een vlucht uit de werkelijkheid, maar je meer bewust worden van hoe je de dingen doet in het leven. Jezelf bevragen. Wat mag minder aandacht krijgen en wat mag meer op de voorgrond staan? Een tijd van zelfbeheersing. Het kan in de vastentijd onze eigen ommekeer en bevrijding zijn.

Weerstand bieden aan verlangens is best moeilijk, denk maar aan de verlangens of gewoonten waaraan je vaak argeloos toegeeft. Maar het valt in het niet bij beproevingen van anderen, bij wat anderen moeten opofferen. Zoals in deze tijd. Moeten we het dan niet doen? Of, maakt het ons juist meer bewust van wat een ander doormaakt, meer bewust solidair, meer bewust niet-onverschillig? Zoals Jezus zich dat ook als opdracht had gesteld.

De vastentijd. Hoe kunnen we daar mee omgaan, nu, in deze tijd dat we afgeleid worden door de toestand in de wereld en angst altijd wel ergens aanwezig is. Ik hoorde laatst iemand zeggen dat we in tijden van oorlog en geweld om ons heen, vooral verstandige en gewone menselijke dingen moeten

blijven doen. Werken, lesgeven, naar muziek luisteren, kinderen voorlezen, de lente verwelkomen, met vrienden praten, andere nabij zijn, liefhebben, bidden. Niet bang zijn. Geweld en het zien van geweld mag niet onze geest domineren. Dat is de kern van ons Christen zijn.

We kunnen in deze tijd van onderbreking, deze zondagochtend-onderbreking, in een onzekere wereld, die kern van ons geloof extra ruimte geven. In alle vrijheid God ontmoeten en verbonden zijn met elkaar en met allen die verlangen naar rechtvaardigheid en vrede. Onze handen vouwen, onszelf even uitsluiten, en de wereld insluiten, onze aandacht en stiltes laten versmelten, als klanken in deze heilige ruimte.

Cecile Kuijpers

06/03/2022